

Diarienummer: S2024/01510

Socialdepartementet

Socialförsäkringsenheten

s.remissvar@regeringskansliet.se

4 september 2024

carina.birgitta.naglling@regeringskansliet.se

Remissvar från Sveriges Stadsmissioner

Förlängning och nedtrappning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget

Remissyttrande över Förlängning och nedtrappning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget, S2024/01510, Socialdepartementet, Socialförsäkringsenheten.

Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner är medlemsförening för lokala Stadsmissionen i Sörmland, Göteborg, Kalmar, Östergötland, Skåne, Stockholm, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro och arbetar för människor som lever i utsatthet och utanförskap i Sverige. Tillsammans verkar vi på 40-talet orter och möter 5000 - 7000 deltagare dagligen. Stadsmissionen arbetar lokalt och regionalt med både akuta insatser och stöd till varaktig förändring. Utöver basbehovsstöd som värme, vila, mat och hygien tillhandahålls även ekonomisk, juridisk och social rådgivning, samtalsstöd samt vägledning för att på så sätt bistå människor att få makten över sina egna liv och känna delaktighet i samhället. Stadsmissionen driver olika boenden runt om i Sverige på uppdrag av och finansierat av det offentliga som skyddade boenden, LSS-boenden, stödboenden, HVB-hem, akutboenden och Bostad Först. Det finns ett ökande antal hushåll som får allt svårare att hävda sig på bostadsmarknaden. Det råder brist på tillgängliga bostäder där många människor har svårt att etablera sig på den ordinarie bostadsmarknaden.

Stadsmissionens stöd utgår alltid från de behov och förutsättningar som finns för den enskilda människan i hennes utsatta situation. Vi ser hela människan och helheten i situationen ur ett holistiskt angreppssätt. Arbetet kan sägas motsvara ett personligt ombud i den offentliga sektorn. Vi ser därför också var problem finns för att myndigheterna ska kunna ta sitt ansvar.

Förslag: Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer ska fortsätta att lämnas t.o.m. den 30 juni 2025.

Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer ska fr.o.m. den 1 januari 2025 lämnas månadsvis med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidraget för samma månad. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

Sammanfattning

Sveriges Stadsmissioner avstyrker förslaget om att minska och avsluta det tillfälliga tilläggsbidraget till bostadsbidraget till barnfamiljer. Vår bedömning är att den ekonomiska krisen fortsatt pågår för barnfamiljer i ekonomisk utsatthet. Matfattigdomen ökar och allt fler kommer idag till Stadsmissionen för hjälp.¹

Samtidigt ökar också barnvräkningarna i Sverige, till 674 barn 2023, en ökning med 17 procent². Barn som vräks får sämre förutsättningar att få en god utbildning, vänner och en meningsfull fritid. Utanförskapet och utsattheten fortsätter ofta upp i vuxen ålder och riskerar att bli permanent. Barnvräkningar är inte i enlighet med Barnkonventionen. Sveriges Stadsmissioner anser att det tillfälliga tilläggsbidraget ska permanentas för att säkerställa alla barns rätt till bostad.

Bostad är en mänsklig rättighet. Men människor i ekonomisk utsatthet har svårt att få tillträde till bostadsmarknaden och de som får bostadsbidrag, märker tydligt att det inte hängit med pris- och hyresutvecklingen.

Det finns en problematik med återbetalningskravet av bostadsbidrag när inkomsten förändras, som medför att hushåll ibland avstår från att söka bidraget. Sveriges Stadsmissioner anser att särskilda åtgärder behövs för att den mänskliga rättigheten till bostad ska infråas.

- Permanenta det tillfälliga tilläggsbidraget till bostadsbidraget för barnfamiljer. Då förhindras barnvräkningar och en ökning av den ekonomiska ojämställdheten för ensamstående kvinnor med barn.
- Öka bostadsbidraget efter pris och hyreshöjningar så att människor i ekonomisk utsatthet kan komma in på bostadsmarknaden.
- Förändra återbetalningskravet genom månadsvis avstämning så att hushållen som är i behov av bostadsbidrag, också söker det.

¹ [Fattigdomsrapporten 2023 - Sveriges stadsmissioner](#)

² [Antalet vräkningar har ökat med tio procent](#)

Sveriges Stadsmissioner kommer nedan lyfta fram våra synpunkter och förslag på förbättringsåtgärder för att stärka barnfamiljer i en ekonomisk utsatthet och tillgodose att barn i Sverige får sin rätt till bostad tillgodosedd.

4.1 Barnfamiljer med bostadsbidrag

Ett borttagande av tilläggsbidraget inom bostadsbidraget ökar risken för ytterligare barnvräkningar. Barnvräkningar är inte i enlighet med Barnkonventionen och svensk lag. Trots detta ökade barnvräkningarna 2023 med 17 procent till 674 barn³, med anledning av den ekonomiska krisen i Sverige. Vi vet att de barn som en gång blivit vräkta har svårt att återigen få ett stadigvarande boende. Barn som flyttar runt får sämre förutsättningar att få en god utbildning, vänner och en meningsfull fritid. Ett sätt att förhindra barnvräkningarna är att det tillfälliga tillägget till bostadsbidraget blir permanent.

Även om det ekonomiska läget generellt börjar stabiliseras, så har det lite inverkan på människor i ekonomisk utsatthet, då de som har bostadsbidrag sällan har lån på banken och därmed inte påverkas av en lägre ränta. Den ekonomiska utsattheten i Sverige är idag fortsatt stor, med hög arbetslöshet och matfattigdom. Stadsmissionen möter allt fler människor som behöver hjälp med mat. Detta eftersom matpriserna fortsatt är mycket höga. Bostadsbidraget har heller inte justerats efter pris och hyreshöjningar. Att i detta läge ta bort tillägget till bostadsbidraget, drabbar människor i ekonomisk utsatthet.

Till detta kommer en instabil och dysfunktionell bostadsmarknad som påverkats av inflationen, och som människor i ekonomisk utsatthet har mycket svårt att få tillgång till.

Bostadsbidrag har heller inte justerats efter pris och hyreshöjningar. Att behålla tillägget till bostadsbidraget kan kompensera för detta bortfall. Sveriges Stadsmissioner håller med Hyresgästföreningen förslag om att tillägget för bostadsbidraget ska fortsätta finnas till dess att förbättringar och förstärkningar av bostadsbidraget har genomförts.

Regeringen har påbörjat genomförandet av förbättringar kring hur underlagen för bostadsbidraget samlas in som kommer att öka precisionen för bidraget och därmed minska återbetalningskraven, vilket är bra. Dock behöver Försäkringskassan öka takten i genomförandet. Idag baseras ansökan om bostadsbidrag på helårsinkomsten vilket bidrar till att hushåll avstår från att ansöka bostadsbidrag, eftersom de riskerar att bli återbetalningsskyldiga när deras inkomster ändrats. En månadsvis avstämning behöver införas, anser Sveriges Stadsmissioner.

Sveriges Stadsmissioner anser precis som Hyresgästföreningen att bostadsbidraget är samhällets bästa behovsprövade bidrag, då det minskar när arbetsbetsinkomsten ökar. Därmed är bostadsbidraget ett bra sätt att hjälpa hushåll i ekonomisk utsatthet.

³ [Antalet vräkningar har ökat med tio procent](#)

4.4 Konsekvenser för jämställdheten

Regeringen anger att jämställdheten inte kommer att påverkas av förslaget. Statistiken visar dock att ensamstående kvinnor med barn utgör 65 procent av de som har bostadsbidrag och tilläggsbidraget. Detta är en grupp som redan lever i ekonomisk utsatthet. Sveriges Stadsmissioner avstyrker förslaget att minska det tillfälliga bostadstillägget för barnfamiljer, eftersom det kommer att drabba ensamstående kvinnor med barn i ekonomisk utsatthet och förorsaka ytterligare ekonomisk ojämställdhet.

Vi tackar härmed för möjligheten att lämna vårt remissyttrande över Förlängning och nedtrappning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget, S2024/01510 och hoppas att våra synpunkter beaktas i den fortsatta beredningsprocessen.

Sveriges Stadsmissioner

Jonas Wahlstrand, Generalsekreterare